

გაზეთი ღირს: წელიწადში—6 მან., თვეში—75 კაპ., ცალკე ნომერი—3 კაპ., ფასი განცხადებისა: ლუბრიკი სტრიქონი „პეტრიტი“ პირველ გვერდზე—10 კ. მეოთხეზე—5 კაპ.
გაზეთის-მოწერა და დასაბეჭდი განცხადებანი მიიღება: „მოამბის“ და „ცნობის“ ფურცლისა რედაქციაში ქ. № 27, წერა-კითხვის გამავრც. საზოგ. კანცელარიაში და წიგ. გამოცე. ქართულთა ამხანაგ-კოსკში (ქვეშევთის ეკლესიის პირდაპირ).

ხელ-მოწერელი წერილები არ დაბეჭდება.—დასაბეჭდი წერილები რედაქციის სახელობაზე უნდა გამოიგზავნოს.—პირისპირ მოლაპარაკება რედაქციასთან შეიძლება ყოველ დღე, კვირა-უქმების გარდა, 11 საათიდან 1-ლ საათამდე.
რედაქციის კანტორა იმყოფება ვანის დიდ ქუჩაზე, მარტოუზოვის სახლში, № 27.
ფოსტის ადრესი: Тифлиς, въ редакцію „Цнобистъ-Пурдელი“—„Моамბე“. ტელეფონი № 372.

ქართული თეატრი

კვირას, 11 მარტი

თავ. რაფიელ დავითის მის ერისთავის სასოურად გამართულ იქნება სალიბარატურო საღამო.

ბიბიასთან გამოხუმრება

კომედია 1 მოქ. რ. ერისთავისა.

ნაწილებას მიიღებენ: ქ. მარ. საფაროვისა, ბ. ვ. აბაშიძე, კ. მესხი, კ. ყიფიანი, ვ. გუნია და სხ.

II

პ. აბაქი წამათლის სიტყვა რაფიელზე, წარმოთქმული იქნება თვით აკაკისაგან. მაქ. ფაღაშვილის სწრაფ შესრულებს ქართულ სიმღერებს.

III

დიკეტის შენა

წაკითხული იქნება რაფიელის ლექსები და სცენები.

წაკითხავენ: ბ. ბ. სოფრონ შვანაშვილი, კ. მესხი და კ. ვიფიანი

დასასლულ

აკოთეოზი

გილეების ფასი ჩვეულებრივად. დასაწყისი 8¹/₂ საათზე. დრამატული საზოგადოების მმართველობა. (3—2)

განცხადება

მაქში ქართულთა მიერ შემდგარმა ამხანაგობამ „ივერია“

ომელსაც საგნად აქვს ნავთის და ყოველგვარ მთა-მადნეულობის საქმის წარმოება, ყვე ილო იჯარით ნავთიანი მიწა სანავთო აგარაკ „საბუნაში“ და ამ მოკლე ხანში აპირებს შეუდგეს ნავთის საწარმოებელ მუშაობას.

მასთანავე, საქმის გასაღებლად და მკვიდრ ნიადაგზე დასაყარებლად, ამხანაგობამ საჭიროდ სცნო—ძირითადი თანხა გააღიღოს და ამის გამო გამოსცეს

დამატებითი პაპი, თითო პი 100) მანეთად ღირავალი.

ამგენი ამხანაგობისა, ვაუწყებთ რა ზემოხსენებულს, უმოკლესად ვთხოვთ, ვისაც დამატებითი პაის შეძენა ჰსურს, მოჰმართოს ამხანაგობას შემდეგის ადრესით:

Въ гор. Баку. Князю Иосифу Юлионовичу Даліани. Въ контору торгово-промышленнаго товарищества „Иверія“, по Меркурьевской ул., въ домѣ Арафелова. ამავე ადრესით უნდა გამოიგზავნოს ფული.

გამგენი ამხანაგობისა სამთო ინჟინერი

თ. ი. ი. დადიანი.
თ. დ. გ. ჯორჯაძე.
ბ. ვ. ბრატოვსკი.

(10—5—2)

ფელეგონი

მოგონება (*).

მოდებო ქართული დრამატული სცენის დაარსებლის

დასის მოგზაურობა და ტფილისში დაბრუნება.

ბათუმიდან ჩვეულებრივის სიამოვნებით ბრუნდით ფოთში. მგონია, ფოთში რომ წარმოადგენა კიდევ გავმართეთ, სწო-რად არ მახსოვს, და ეს კი ნამდვილად მახსოვს, რომ გვთხოვეს წარმოადგენის გამარ-თ. ფოთში სადგურზე გავისტუმრეთ ჩვენი რგი და ქალები ეტრებით, ჩვენკი, კაც-რადგანაც დიდი დრო იყო მატარებლის სვლამდის, ფეხით წამოვდით. თან მო-დევდნენ მრავალი ყმაწვილ-კაცობა და გოგონა, რამაც ერთი გაუგებარი და სა-ცილო საქმე გამოიწვია. ფოთის დიდს კინის ხილზე რომ შევდექით, ამ დროს მის მოუხსლოვდა ერთი პატარა გემი, რო-მაც ბერძანდებოდა. დიდი მთავარი მო-მხანებელიყო გემით როინის ზღვასთან მართავდნენ და რადგანაც დიდ გემს რომში შემოსვლა არ შეეძლო, გადამჯდა-ნო პატარა გემში, რომელიც რკინის ზის სადგურის პირდაპირ ჩერდებოდა. ამის მოსიბოთ რკინის ხიდი გაიხსნებოდა ღმე ალაყაფის კარებივით, გემს გაატა-

რბდა და ისევ დაიკეტებოდა—შევრთებო-და. დღეს აღარ აღებენ ამ კარებს და ხიდი სამუდამოდ გაერთებულია, თუმცა გასაღებ-დასაკეტი ქანკაები დღესაც ხელუხლებია თავის ალაგს. ხიდი გაიხსნა და დიდი მთა-ვრის გემმა გამოიარა; ჩვენ ხილზე ვიდექით და მოწიწებით სალამი მოვასხენეთ თათ-რულს ყაიდაზე—შუბლზე და გულზე ხე-ლის დაღებით (ფესის მოხდა არ შეიძლება). დიდმა მთავარმა რა შეგვნიშნა ლურჯი პერანგებით და ოსმალური ფესებით, თურ-მე ტყვეები ვგონეთ და თავის მხლებლებს ჰკითხა გაკვირვებით: „ამ ტყვეებს აქ რა უნდათ, აქამდის რად შეგინახაით და ან სადა ჰგზავნიო?“ გუბერნატორმა თურმე ვერა-ფერი ვერ უპასუხა და ძალიან შესწუხდა; ამ დროს ერმა მოხელემ მოახსენა: „თქვენო უმაღლესობავ, ესენი ტყვეები არ გახლავან, ქართული თეატრის მოგზაური არტისტები არიანო.“ დიდ მთავარს თურმე გაეცინა და სთქვა: „ეს რა უცნაურად აცვიათო!“ ეს გვიამბეს დიდი მთავრის თანმხლებ-მოხელე-ებმა რკინის გზის ფოთის სადგურზე. გემმა გაიარა, ხიდი კვალად შეიკრა და ჩვენ სად-გურისკენ გავმართეთ. ფოთიდან პირდაპირ ხაშურში წამოვდით. აქ კოტე ყიფიანმა მიგვიწვია თავის სოფელ ქეიშეთში, სადაც მაშინ ბძანდებოდა აწ განსვენებული დი-მიტრი. ჩვენ, რასაკვირველია, დიდი სია-მოვნებით ვეახელით ბატონ დიმიტრის. ვთქვით, რომ ერთი-ორი დღე შევიცვენებთ ქეიშეთში და შემდეგ გავუდგებით გზას

თავად რაფიელ ერისთავის ოჯახი უღრმეს მადლობას უცხადებს ყველა იმ დაწესებულებათა და პირთ, რომელთაც თავიანთი თანაგრძნობა გამოუცხადეს და-ობლებულს ოჯახს დეგემებით ან ანდერ-ძის აგებაზე და დაკრძალვაზე დასწრე-ბით. (1—1)

მთავრობის განკარგულებანი

სამხედრო უწყებას: პოდპარაზნიკებს ტფილი-სი მე-15 პოლკისა ჯ ი რ კ ე ლ ა შ ვ ი ლ ს და მე-51 ლიტავესკისა—მ დ ბ რ ი შ ვ ი ლ ს ე ბოძათ პოდპარაზნიკობა.

სამოქალაქო უწყებას: კერძო მიწის მზომელი შ ვ ე ლ ი ძ ე დაინიშნა ტფილისის სამოსამართლო პალატის მიწის მზომელის უმცროს თანამშემედ.

ტფილისის ძალაქის საჩვენები.

II

წინა წერილში აღნიშნული დადგენილე-ბა საბჭოსი წარედგინა დასამტკიცებლად გუბერნიის საქალაქო საქმეთა საკრებულოს. საკრებულომ ორს სხდომაზე (11 და 25 იანვარს) განიხილა ეს დადგენილება და პრინციპიალურად მოიწონა იგი. საკრებუ-ლომ, როგორც საბჭომ, იმ მოსაზრებით იხელმძღვანელა, რომ აუცილებლად საჭი-როა ქალაქის განაპირა ადგილების შედარ-ებით ხელმოკლე მცხოვრებთაც ჰყავდეს თავისი წარმომადგენლები ქალაქის თვით-მმართველობაში და ამიტომ არჩევნები უნ-და მოხდეს სამს საარჩევნო კრებაზედო. მაგრამ საკრებულომ არ მოიწონა საბჭოს მიერ შედგენილი პროექტი ქალაქის განა-წილების შესახებ. ამომრჩეველთა რაოდე-ნობის განხილვამ დაარწმუნა საკრებულო, რომ საბჭოს მიერ შედგენილ განაწილებით

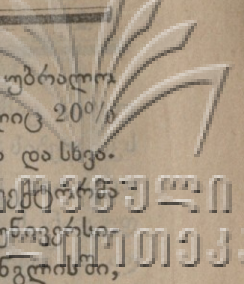
საარჩევნო ნაწილები არ უდრიან ერთმანეთს და, გარდა ამისა, ყურადღება მიაქცია იმ გარემოებასაც, რომ მე-2 და მე-3 საარჩევ-ნო ნაწილებში სომეხი ამრჩევლები სჭარ-ბოზენ სხვა ერების ამრჩევლებს, ხოლო პირველში უდრიან მათ.

ამ მოსაზრებათა ძალით საკრებულომ აირჩია სხვაგვარი განაწილება; სახელდობრ, მან სახეში მიიღო ბუნებრივი განაწილება ქალაქისა და 1-ლ საარჩევნო ნაწილი შე-ადგინა ვერის, სოლოლაკის, მთაწმიდის და მე-3 საბოლიციო ნაწილებიდან; მე-2 ნაწილში ჩარიცხა ძველი ქალაქი (V საბო-ლიც. ნაწ.), ხარფუხი (VI საბ. ნაწ.) და ავლაბარი (VII ნაწ.); მე-3 საარჩევნო ნა-წილში ჩაითვალა რიყე კუკია და დიდუბე (VIII, IX და X საბ. ნაწილები). აღმოჩნდა დაახლოებით, რომ ამგვარად დაყოფილ საარჩევნო ნაწილებში ამომრჩეველთა რიც-ხეიც თანაბარია და ეროვნობის მიხედვი-თაც სამართლიანი.

თანხმად საკრებულოს ამგვარის დადგე-ნილებისა, ტფილისის გუბერნატორმა წინა-დადება გაუგზავნა ქალაქის თავს, რომელ-შიაც აღნიშნა როგორც მოსაზრებანი სა-კრებულოსი, ისე ახალი განაწილება. ტფი-ლისის ქალაქის გამგეობამ განიხილა ეს წი-ნადადება და პრინციპიალურად მოიწონა იგი. გამგეობის აზრით, ამომრჩეველთა რა-ოდენობის შესათანასწოროებლად უმჯობესი არისო საკრებულოს მიერ განზრახული გა-ნაწილებაო. მაგრამ, რადგანაც კანონით საგუბერნიო ადმინისტრაციის ნება აქვს მხოლოდ დაამტკიცოს ან არ დაამტკიცოს საბჭოს დადგენილებაო და ამ შემთხვევაში კი საკრებულომ სხვა წეს-რიგი დაგვიდო არჩევნებისათვისო, ამიტომ საბჭოს დადგე-ნილება დარღვეულად უნდა ჩაითვალოსო

სხა და ფილოსოფიური ალტაცებით სთქვა: „ეს ასეც უნდა მომხდარიყო! საქმე დამწიფდა, ხალხმა შეიგნო საქმის ძალა“. ჩვენი ნამბო-ბის გამო მეტად გამხიარულდა განსვენებუ-ლი (და როდის არ იყო ის მხიარული თავის ოჯახში, ვისაც კი ახსოვს!). საზოგადოდ დი-მიტრის საუბარი ყოველთვის და ყოველგან, მეტადრე თავის ოჯახში, იმისი ქვეყნის ვარამი იყო, სხვა ნადველი დიმიტრამ არ იცოდა. საკუთარ საქმეებზედ ძალიან ნაკლებად ფი-ქრობდა. ის იყო საქმის კაცი და არა სიტ-ყვისა და ყველასგანაც ითხოვდა ამას. და-გვიწყებდა ბაასს ჩვენ, ბავშვებს, როგორც ამხანაგი, მეგობარი სიყვარულით და ისე გაგვიტაცებდა, რომ საუბრის დროს ხშირად მუხლზედ ხელს დაგვკრავდით ხოლმე! დიმი-ტრი არა ჰგვანდა დღევანდელ ცრუ მამუ-ლიშვილებს, თვალთ-მაქცობით მალდა მყვი-რალებს, ვითომ ქვეყნის გულ შემატკივრებს და ამ პირბადით მდბაღლ სავაქრო-სა-ჩარხო საქმეებში გაბმულბეს! ამ ხალხს ხომ ყველა კარგად ვიცნობთ, მაგრამ აქ რა ალაგი აქვს იმაზე ლაპარაკს!

ხანგრძლივი ბაასის შემდეგ, დიმიტრამ გვითხრა: „ყმაწვილებო, თქვენ დაღალულ-დაქანცულები ხართ მგზავრობით, მოდით, სოფელურად ადრე ვისადილოთ და მერე მოისვენეთ. მგონია, ასე ემჯობინება?“ აბა ჩვენ ამაზე რა გვეთქმოდა! შემოვუსხდით ძვირფასს სუფრას; თითონ განსვენებულმა იკისრა თამალობა, და რა არ ითქვა ამ ნე-ტარ-მოსავონებელ სუფრაზედ!.. დიდის

დგომის მთავრობას განმარტება აქვს შეკრძალობის უმადლოესი საბჭო, რომელიც იმუშავებს კანონ-მდებარეობის იმის შესახებ კვლევით უფლები მუშაობა ვადღე-უნდა ჩერდებოდეს.

მონაწილე სწავლებელ ფრანგულ კაზეთს, რომ მოლაპარაკება, რომელიც გა-აქვთ კორტინერსა და ბოტას, მეტის საიდუმლოდ სწავლობს. სამდვიოდ მოლოდინს, რომ მთავრობასა და კორტ-შუა თითქმის განუწყვეტელი მიწერ-გამართლელი, მაგრამ რა ხდება პრე-სა და მიდებურებს შუა (ბოტა ამ ქალაქში იმყოფება) არავინ არ იცის; პირებმა კი არა იცინა-რა, რომ-სხვა დროს ზედ-მიწევით იტოვებენ მის უფლები განზრახვა. ამის გარდა ტენ-ნარჩანები აქვს, რომ არც ერთი დეპუტა-ტების შესახებ არავის არ გაუმიჯნავს.

მის თითქმის სრულყოფილი განუდგენ და იტოვებენ ამ საკანზე, თუმცა კი წინა-დროს უფლები ფეხის გადადგმასაც კი თვალს-დგენ. განუდგენი ისიც კი აუარაფრი, რომად შეიქმნენ კორტინერი და ბოტა: ცხენებზე ისინი, მეტე გარაკის წევრ-ებიდნენ და თათბირდებოდნენ, ქ-ნი უფლებიდა თავის ქმარს—შეუბრძო-ბა ჩამოაგდებ ინგლისელებთანა. ღონდა-ზოგადება გულ-გრილად და თათქმის-თვლით უფურებს ამ ცნობებს და არა-არ მოქალის ამ მოლაპარაკებისა.

გაერად გაგვიდან იუწყებიან, რომ ინგლისის-სწავლის რუსეთის მოქმედება მანუარაში-მდებარე მშურბოს, რომ მალე განთავი-დეს სამხრეთ აფრიკაში. ამბობენ, რომ-ბოტის ბძანებით ღონდა კორტინერმა უფრო-ბირობები მისცა ბოტას, სინამ წინა-და, ღონდა კი ბურებსა იარაღი დაჭე-ვიან ბოტას იცნობენ, უფლები-მად ამბობენ, რომ ის არ შეჭრიდუ-ღისელებს, თუ ბურებს დამოუკიდებლობა-ს ბურებს, — და თუნდაც იმან იარაღი-ბოტას, ღელარკი და დეპუტი თავის რაზ-მისათუთად განგაძობენ ბოტას, თუ-სელებმა მოინდომეს ორივე რესპუბლიკის-მამულის დაჭერა.

გაგვიტყვი იუწყებიან, რომ ბურების დე-პუტატმა, თუმცა მეორე მხრით სასტუმროს-ც გვეყვარებოდა. მაინც ერთი წარმო-გვაგმართეთ ამ როტონდაში დიდის-სისა და ჯაფის შემდეგ, რასაც სიამო-ველი გვიყოფდნენ აბასთუმნელები: ორი-მდებარე სასტუმროში გაგმართეთ.

ბიესები ვითამაშეთ, არ მახსოვს. წარმოდგენა მახსოვს, რომელშიც-მან ნიკო მესხიშვილი, მაზრის უფ-რო და ფილო ყაზბეგმა მონაწილეობა-ს. ამ დღეს ვითამაშობდით „პეპოს“ და-აბასშიდის ვოდველის „ცოლი თუ გინ-ეს არის“. ეს საქმე ასე მოხდა: რომ-საინტერესო ყოფილიყო ჩვენი წარ-მდგენა და, რასაკვირველია, შემოსავალიც-ბ-ნი ნიკო მოვიდა ჩვენთან და გვი-მოდო, პეპოს როლს მე ვითამაშებ,-საბაღი დიდი ხანია ამაზე ვფიქრობ, ვი-მე თუ არა, და ჩვენი ფილო კიდევ-მოდო ვითამაშოთ—ა. ჩვენ დიდის სი-მით იმწამსვე გადავცით ორივე პიე-სა, ჩვენ რად გვინდოდა, ყველამ-მოდო ვიცოდით, არამც თუ მარტო ჩვე-ნი მოლოდინი, არამედ მთლად პიესაც. ელე-ნის სისწრაფით გავარდა ხმა აბასთუ-მოდო, რომ მაზრის უფროსი მესხიშვილი-მოდო სცენაზე ითამაშებოდა. აბა რა თქმა-მოდო, რომ თეატრში ქდევ არ იქნებოდა.

მოდო სადამოხედვე ბილეთები დიტაცეს. მოდო, ჩვენდა სამწუხაროდ, თეატრის-მოდო პატარა იყო და ამიტომ ბევრი წა-მოდო ჩვენის ნახვის მსურველი ვერ დაესწრო.

მოდო ჩვენის დღეს ერთი რეპერტუარი გვქონ-მოდო მომლოდინე გაგვაოცა ბ-ნი ნიკოსაგან-მოდო დღემი პეპოს როლის დახვედრებამ!

მოდო მოვრთეთ ჩვენი პეპო დოშლო-მოდო გულისპირით, ზემოდან აქლემის-მოდო ჩოხით და ეს მხარ-ბეჭიანი ვაჟაკი

დაკარგული შეტად მტრულად უფურებს ინგლისე-ლებს და აცხადებენ, რომ რომ არასოდეს არ-გათავდებოდა.

◆ ინგლ. კაზ. „ტაიმს“-ის დეპუტატი ამბობს: „ქნება ჯერ ადრე იქნეს ღამაჯი ამ წესებზე, რომელიც ორანჟეს რესპუბლიკაში უნდა შემო-ვიდეთ, რადგან უკანასკნელი ცნობები გვატ-ყობან, რომ ბურების რაზ-მაში მხედ-ბირობის ჩვენს წინააღმდეგ რესპუბლიკის სხვა-და სხვა ადგილებში. უნდა მოვიცადოთ სინამ-ჩვენი 27 ცხენისანი რაზმი, რომელიც ამ რესპუ-ბლიკაში მდებარეობს არ განდევნის ბურების-რაზმებს.“

ახალი ამბავი

◆ ჩვენ გვატყობინებენ, რომ ქუთაისის-ქალაქის თავის არჩევნები დაინიშნა 26 მა-რტისათვის.

◆ კავკასიის სამეურნეო საზოგადოებას-მოსვლია ბაქოდან კერძო ცნობა, რომ ბა-ქოდელ ნავთის მწარმოებელთა გადაუდევით-მომავალ სამეურნეო-სამრეწველო გამოფე-ნაზე სანავთო პავილიონებისათვის 7 ათასის-მაგიერ 30,000 მანეთი.

◆ ს. მარტვილიდან (სენაკის მაზრა) გვწერენ: „შაბათს, 3 მარტს, მარტვილის-მონასტერში, მარტვილის ორკლასიან სამრე-ველო სკოლის მმართველმა მ. რაჟდენ ქალა-განიძემ ამავე სკოლის მასწავლებელთა და-მოწვევების თანდასწრებით პანაშვიდი გადაი-ხადა განსვენებულის თ. რ. ერისთავის სუ-ლის მოსახსენებლად. როდესაც მოწვევებმა-გაიგეს „სამშობლო ხეცურის“ ავრორის-გარდაცვალება, მეტად გულ დაწყევტილი-დარჩნენ. პოეტის გარდაცვალება მე-ტად სამწუხაროდ დარჩა გლეხობასაც: განსვენებული მარტვილში დიდ ხანს ცხოვ-რობდა, როგორც საეკლესიო მამულის-მზრუნველი და ყველა დიდ პატივს სცემ-და თურმე“.

◆ ყარსიდან გვწერენ: „რადგანაც გაზე-თით გვიან გავიგეთ ჩვენი მსცოდანი მგოს-ნის დასაფლავების დღე და, თუ არა კვირა-უქმე დღეს, ხალხის ეკლესიაში მოსვლა-თითქმის შეუძლებელია, ამისთვის პანაშვი-დი გადავიხადეთ კვირას, 4 მარტს. მწირ-

ველი იყო ჩვენი მოძღვარი მ. ზ. ლუკა-ნიშვილი და ვალობდა ი. ჯანდიერის მიერ-შემდგარი ხორა. მ. ზ. ლუკიანიშვილმა საუ-ცხოვრო დაახასიათა ჩვენი „ბეჩაფთა“ მგოსანი-და აღნიშნა მისი ღვაწლი ჩვენს ლიტერა-ტურასა და ცხოვრებაში. ჩვენ, ყარსის-ქართველობამ, წინათვე გადავწყვეტეთ-გვირგვინის მაგიერ ფულის მოკრება და-მიმატება განსვენებულ რაფიელის სახელზე-დაარსებულ ფონდისათვის. პანაშვიდის შემ-დეგ ბევრმა განაცხადა სურვილი ფულის-შეწირვისა. ეს ფული გაგზავნება ერთ-ერთ-ქართული გაზეთის რედაქციას დანიშნულე-ბისამებრ გარდასცემათ“.

◆ სოფ. კარდანახიდან (სიღნაღის მაზრა) გვწერენ: „კვირას, 4 მარტს, გადავიხა-დეთ პანაშვიდი თავად რაფიელ ერისთავის-სულის მოსახსენებლად; პანაშვიდს ბევრი-ხალხი დაესწრო, მამა შიშნიაშვილმა აუხსნა-ხალხს, თუ ვინ იყო რაფიელ ერისთავი და-რა გააკეთა მან. პანაშვიდის გადახდის შემ-დეგ აკურთხეს საკვირაო სკოლა, რომელიც-მოთავსებულია ნაქირავებ სახლში. ჩაწერეს-სწავლის მსურველები, რომელნიც ძირელ-ბევრი აღმოჩნდნენ, მათ შორის ზოგი-ერ-თი ქალბატონ-შერეული კაცებიც არის. მაგ-რამ უბედურება ის არის, რომ ორმოც-კაცზედ მეტის მიღება არ შეიძლება უაღ-გილობის გამო“.

◆ ხუთშაბათს, 8 მარტს, ტფილისის-„ტრუკის“ დარბაზში ა. ი. ხატისო-ვის მიერ წაკითხულ იქმნა საჯარო-ლექცია „სახალხო სახლებისა და მათი-კულტურული მნიშვნელობის შესახებ“.

ბ. ხატისოვმა თავისი ლექციის პირველ ნა-წილში განმარტა ის აზრი, თუ რა გა-ვლენა აქვს საზოგადოდ შრომასა და ჯა-ფას მუშა ხალხის ჯან-მრთელობაზე და-რამდენად უაღვილებს ამ ხალხს შრომის-წერა-კითხვის ცოდნა. მეცნიერების გამო-კვლევით, ამერიკაში წერა-კითხვის მცოდნე-მქსოველი მუშა-ქალები ქსოვენ 50% უფ-რო მეტს ვიდრე ის მქსოველები, რომელ-თაც არ იციან წერა-კითხვა. წერა-კითხვის-ცოდნა ახალისებს და დიდ ენერგიას ჰგვრის-მუშაობის დროს არამც თუ იმისთანა მუ-შებს, როგორც მქსოველები, მეკრეპლები,

ხურბები და სხ. არიან, არამედ უბრალო-ქუჩის მხვეტელ მუშებსაც კი, რომელიც 20% უფრო მეტს საქმეს აკეთებენ და სხვა და სხვა.

ლექციის მეორე ნაწილში კი დეტალურ-განმარტა სახალხო სახლებისა და მათი-ტეტების დაარსების ისტორია ინგლისში, საფრანგეთში, ამერიკაში, გერმანიაში და-სხვა ევროპის სახელმწიფოებში და გამო-თქვა ის აზრი, რომ ყველაგან და ყველთ-ვის ამ საქმეს სათავეში უდგანან მშრომელი-ინტელიგენცია. რუსეთის იმპერიაში სახალ-ხო სახლების დაარსებას შეუდგნენ ამ-უკანასკნელ წლებში პეტერბურგში, ყაზან-ში, ეკატერინოპოლში და რამოდენიმეგან-უკვე გააშენეს კიდევ. არ ჩამორჩა-ზემოხსენებულ ქალაქებს ჩვენი ტფილისიც-და აქაც შეუდგნენ სახალხო სახლის აშე-ნებას, მაგრამ, საუბედუროდ, რუსეთის და-სხვა სახელმწიფოთა ქალაქები და საზოგა-დოება ამ კეთილ დაწესებულების გაშენები-სათვის არ იშურებენ საუკეთესო ადგილებს-და იღებენ ასი ათასობითა და მილიონობით-ფულსა და ჩვენი ქალაქი და საზოგადო-ება კი იძლევიან იმისთანა ალაგს, რომე-ლიც მათთვის საჭირო არ არის და სწირა-ვენ მანეთობით და კაპეიკობით და სხვა და-სხვა.

◆ მიწად-მოქმედების მინისტრის რწმუ-ნებული ბ. მედვედოვი დაბრუნდება პეტერ-ბურგიდან სააღდგომოდ.

◆ ტფილისის გუბერნიის ექიმის თანა-შემწე ბ. მაჭავარიანი გაგზავნეს ბორჩალო-ში სამსახურის საქმეების გამო.

◆ დღეს, საღამოს 7 1/2 საათზე, კავ-კასიის სააბრეშუმო სადგურზედ მოხდება-კავკასიის საბაღოსნო საზოგადოების წევრ-თა კრება, რომელზედაც წაკითხული იქნე-ბა შემდეგი მოხსენებები: 1) ნ. ნ. შავრო-ვისა, ახალი ხილის მცენარის (Феодор Сел-ловiana) შესახებ და საფრანგეთის მეფუტ-კრეობის შესახებ; 2) კ. ა. გორბაჩოვისა—ფუტკრის ავადმყოფობის „სიღამოსის“ (ГНИЛЕТЬ) წამლობის შესახებ და 3) ი. გ. ქუთათელაძისა—სხვა და სხვა სამეურნეო-ნაწარმოების გამოფენა-კონკურსების შესა-ხებ ქუთაისის გუბერნიაში.

◆ გუშინ წინ, 8 მარტს, ქალაქის სკო-

წარმოდგენა; ლექსებამდის რომ მივედით, ხმა აუმაღლო, რომ უფრო კარგა გამგონე-ბინა... ყვირილიც მოვრთე, მაგრამ თქვენი-მტერი! ერთი სიტყვაც ვერ ვათქმევინე! სულ არაფერი არ იცოდა!... ხტის ეს კაცი, რაც შეუძლიან და თან „ტრალა-ლას“ იმა-ხის... მე თავი ვეღარ შევიკავე და წავიფრუ-ტუნე... არტისტებს სცენაზედ წასვლით სი-ცილი... საზოგადოებაში ამის დანახვად-ასტყდა ერთი საშინელი სიცილი-ხარხარი, ერთი დაუსრულებელი ყრიაშული! რომ არ-შემრცხვს, ერთი ათი წუთი მაინც ხარხა-რებდა თეატრში ცრემლ-მორეული საზო-გადოება. რომ აღარაფერი გამეწყო, და-არტისტებმა გული ვეღარ მოიბრუნეს, უდრო-უდროს ფარდა ჩამოუშვი. სწორედ-უბედურებაა, წარმოდგენის დროს არტის-ტებს რომ სიცილი აუტყდებოთ! მაშინ მათი-შეკავება შეუძლებელია: გული ამოუჯდე-ბათ, სულს ვეღარ მოითქვამენ და ნერვებით-დასუსტებულებს სიცილი თან და თან უძ-ლიერდებათ და ნამდვილ ისტერიკად გა-დაექცევთ ხოლმე. ასე დაგვემართა ჩვენც; მით უმეტეს, იმ დღის წარმოდგენით საზო-გადოება მეტად ნასიამოვნები დარჩა, რისაც-დამამტკიცებელია საზოგადოებისგან მეორე-დღეს გამართული დიდი ნადიმი ტყეში.

კვალად ჩავიბარგეთ, გამოვეთხოვეთ და-გამოვსწიეთ ქალაქისკენ. ახალციხეში გა-მოვლახეთ ერთი წარმოდგენა გაგმართეთ. კვალად იგივე დახმარება, იგივე დიდი ყურად-ღება და პატივის ცემა საზოგადოების მხრივ.

ესლა კი უკანასკნელად ჩავიბარგეთ და-გამოვსწიეთ პირდაპირ ქალაქისკენ სამუდამო-ქაპნის საწვევლად.

ს. ცაგარელი.

(დასასრული იქნება)

ლებს გამგე კომისია ირჩევდა ქალაქის სკოლების ორ ექიმს. სულ იყო 21 კანდიდატი. კენჭი უყარეს ექვსს; ამთავან სუნდუკიანს და კალანთაროვს ხედა 7 თეთრი და 2 შავი, აგრანოვს 5 თეთრი და 2 შავი სათისოვს, გმელიშვილს და ხარაზოვს კი 8 შავი და 1 თეთრი.

მიმდინარე წლის ქალაქის ხარჯთ-ალრიცხვით, 1500 მანეთი გადადებულია იმ პირთა შემწეობისათვის, რომელნიც თავს დაანებებენ სამსახურს, 3000 მანეთი მოსამსახურეთათვის შემწეობის აღმოსაჩენად არა ჩვეულებრივ შემთხვევებში (წინეთ ამ მიზნისათვის 2000 მან. იყო გადადებული) და 3000-ც მოსამსახურეთა დასაჯილდოვებლად. წინანდელ ხარჯთ-ალრიცხვებში ამ საქმისათვის არ ყოფილა გადადებული განსაკუთრებული თანხა.

დღეს, 10 მარტს, მოხდება კრება ტფილისის ქალაქის გამგეობისა და განსაკუთრებულ კომისიისა ქ. ტფილისის ფლექტრონით განათების პროექტის განსახილველად.

საეროზო თანხიდან გადაიღო ქუთაისის საბაღოსნო სკოლისათვის 6000 მანეთი.

მიწად-მოქმედების სამინისტრომ გადასდო კავკასიის ფილიალის კომიტეტისთვის საჭირო ფული. ასე რომ ხსენებულ კომიტეტში მოსამსახურენი მიიღებენ კუთვნილ ჯამაგირს.

ახალქალაქის ქალაქის თავად 1905 წლამდე აირჩიეს ისევ ა. გრიკორიანცი, ხოლო მის თანამემწედ ს. მარანჯიანცი.

ორშაბათს, 12 მარტს, როგორც შევიტყვეთ, ქალაქის საბჭოს მორიგი სხდომა არ შესდგება.

ახლო მომავალში ქ. ქუთაისში გაემგზავრება სომეხთა კათალიკოსი მკირტი I. კათალიკოსი ქუთაისიდან ბათუმშიც აპირებს გამგზავრებას.

ხვალ სახალხო კითხვათა სადგომში სცენის მოყვარეთაგან წარმოდგენილ იქნება სამ მოქმედებიანი კომედია „ფული და ხარისხი“, აზიანისა.

სათანადო მთავრობას უკვე დაუმტკიცებია ქუთაისის გუბერნიის შემდეგ საზოგადოებებში სოფლის მამასახლისებად: დ. ხონში—მიხეილ ქავჭავაძე, ბაღდადში—აქესენტი კოხაძე, ნოსირში—გიორგი ოდიშარია, სენაკის სოფლის საზოგადოებაში—ფარნაოზ ჯანჯღაძე, მარანში—პავლე ნოდია და ზანში—ისლამ ბოჯგუა.

იმ კომისიას, რომელსაც მინდობილი აქვს საქართველოს რუსეთთან შეერთებიდან ასის წლის შესრულების აღსანიშნავად საიუბილეო წიგნის გამოცემა ქალაქის თვითმმართველობის შესახებ წერილის შედგენა, მიუღწევია ქალაქის საბჭოს მდივნის ბ. სტ. ფ. ქრელიშვილისათვის.

ტფილისის საგუბერნიო ადმინისტრაციის გარდაუწყვეტია გადაიტანოს ეკატერინენფელდის ქსენონი ბორჩალოს სხვა უფრო შუა ადგილას.

კავკასიის საექიმო სამმართველო შუამდგომლობს სათანადო მთავრობის წინაშე ქსენონების დასაარსებელ კრედიტის გადღების შესახებ, რადგან არსებული ქსენონები სრულებით ვერ აკმაყოფილებენ მცხოვრებთა მოთხოვნილებას.

ერთი კვირის განმავლობაში (16 თებერვლიდან 23-მდე) ტფილისში 14 კაცი გამხდარა ავით სხვა და სხვა გადამდებ სენით; მათგან: ქუთურში—4, დიფტერიით—8 და წითელათი—2.

ტფილისის „კრუეკში“ ოთხშაბათს, 14 მარტს, გაიმართება კონცერტი და ბალი ტფილისის საჯარო ლექციების მოწყობის სასარგებლოდ. საკონცერტო განყოფილების შედგენა უკისნია ბ-ნ კლენოვსკის.

ამიერ კავკასიის რკინის გზის სამმართველოს ყარსის რკინის გზის ლიანდაგისათვის 1888 წელს დაეთმო ავლაბარსა და ნავთლუზში ქალაქის მიწა სულ ზომით 12

დესეტინა და 204 ოთხ. კუთხ. საე., 500 მან. დესეტინა, მაგრამ აქამდე ამ საქმეს კანონიერი ფორმა არ მისცემია. ამიტომ ქალაქის გამგეობამ, თანხმად გამგეობის წევრის თ. ჩერქეზიშვილის მოსენებისა, დაადგინა დაევალოს ქალაქის იურისკონსულტს დაუყოვნებლივ შეასრულოს ნასყიდობის ქალაქის რკინის გზის სამმართველოსათვის აღნიშნულ მიწების დათმობის შესახებ.

ხუთშაბათს, 8 მარტს, შუადღის 1-ლ საათზე, პოლიციის მეოთხე ნაწილში ნახეს მოულოდნელად გარდაცვლილი კადეტთა კორპუსის მასწავლებელი შტაბს-კაპიტანი გრინგესკი, რომელსაც უპოვნეს სხეულში რევოლვერის ტყვია.

როგორც შევითყვეთ, ექიმს ბ. მანსვეტოვს თავი დაუწებებია ბორჩალოში სამსახურისათვის.

მიწად-მოქმედების სამინისტრომ ნება დართო, რომ კავკასიის საბაღოსნო საზოგადოებამ მიუსაჯოს ბათუმში მომხდარ საბაღოსნო გამოფენის ექსპონენტებს ქ. სტავროპოლის საბაღოსნო გამოფენისათვის დანიშნული ჯილდოები.

მოგვივიდა ფრანგულ „Caucase illustré“-ს მე-12 ნომერი, სადაც, სხვათა შორის, მოთავსებულია დე მორგანის წიგნიდან ამოღებული „ქართული ნუმიზმატიკა“, განსვენებულის როინაშვილისა და ჩვენის არტიკლის ვ. ალექსი-მესხიშვილის პორტრეტები და დახასიათებანი.

ტფილისის პოლიციისტერის განკარგულებით, ყველა „ნომრების“ პატრონები მოვალენი არიან იქონიონ გამოსაჩენ ადგილებზე „საჩივრის წიგნი“, სადაც მდებარეებს შექმლებათ ჩასწერონ თავიანთი საჩივარი და საყვედურები.

გუშინდელ ნომერში მოთხრობილი გვემონა ვილაც უცხოების მტკვარში გადავარდნისა და მისი დახსნის ამბავი. ეს უცხოები ტომით ურია გამოდგარა; იგი სულით ავადმყოფია. პოლიციის საავადმყოფოში გაუგზავნია, იქ ღამე გაუთვია და მეორე დღის საღამომდე იქ დარჩენილა. საღამოს კი საავადმყოფოს ადმინისტრაციას ისევ პოლიციაში გაუგზავნია სახლში ან ნათესავებთან გასაგზავნად. საბრალოს ერთი ნათესავიც არ ჰყოლია ტფილისში (ჩერნომორიის გუბერნიიდან ყოფილა) და პოლიციამ ისევ საავადმყოფოში გაგზავნა. მაგრამ აქედან ისევ პოლიციაში დაბრუნეს, ადგილი არ არის სულით-ავადმყოფთა განყოფილებაში. ჯერ ავადმყოფი ისევ პოლიციაშია.

პროპონცია

ქუთაისის საბჭოს კრება, 5 მარტს, დაიწყო 8 1/2 საათზედ გამგეობის წევრის ბ. ჩიმაჭაძის თავმჯდომარეობით. ოქმის დამტკიცების შემდეგ ბ. ჩიმაჭაძემ მოახსენა კრებას გარდაცვალება ჩვენი მსგავსი პარტიის რაფაელ ერისთავისა, რომელიც ყოფილა, თავმჯდომარეს სიტყვით, პირველი მომრავლებელი მოსამართლე ქუთაისში შემდეგ ასევე კანონების შემადგენის შესაძრე წევრში. საბჭომ ფეხზედ წამოადგამთ პარტიი სტა განსვენებულს და დაადგინა გამოცხადის სამძიმარი პარტიის ნათესავებს, ამის შემდეგ ხმოსანმა ბ. ნახარაფმა ითხოვა მოჭსენდეს საბჭოს გუბერნატორის ქადადი ბ. ლოლუას ქადაქის გამგეობიდან გამოსვლის შესახებ. თავმჯდომარე ამხედ უხასუებს ხმოსანს, რომ უკვე ევლას გაცეხული აქვს ბ. ლოლუას სამსახურიდან დათხოვნა. ხმოსანი თავისას არ იშლის და თხოულობს რომ გუბერნატორის ქადადი ამ სკანის შესახებ მოჭსენდეს საბჭოს. თავმჯდომარე მისისხნად და სსსტიკად აცხადებს, რომ ეს სკანის საშია არ შესუდა, რის გამოც ის ვოვლეიუ ბასის სხაბს ამ კითხვის შესახებ და სთხოვს კრებას მოისმინოს მორიგი საქმეები. ბ. ნახარაფი კიდეც რამდენიმე ხანს იძახის, რომ იმგვარი კითხვები, როგორც გარდაცვალება, გამოსვლა გამგეობიდან რომელიმე წევრისა და ამის შესახებ გუბერნატორის მოწოდებები შეიძლება მოჭსენდეს საბჭოს უფლებების, მიუხედავად იმისა, მოხსენებულნი არიან ისინი საში თუ არა. თავმჯდომარემ მაინც თავისი გაატარა ბოლომდე და არ მიაწვდა კრებას სასურველი

ცნობები ვითომც და იმ მოსახრებით, რომ საში არ ყოფილა მოხსენებული ეს კითხვა.

ამ გვარი გამარჯვების შემდეგ თავმჯდომარემ შეადგურათ ბრძანა მორიგი საქმეების მოხსენება და წავითხედ იქმნა ზოდიმეისტერის წინადადება ტელეფონის შესახებ. ბ. ზოდიმეისტერი ამბობს, რომ მთავრობა გააწვდოს ტელეფონს ქუთაისში, თუ კი რიცხვი აბონემენტების ასამდის ავაო. ამის შესდევით ზოდიმეისტერს ჰსურს გაიგოს, იქნება თუ არა ქადაქი თანხაში იქონიოს თავის ხარჯით სხვა და სხვა დაწესებულებებში და ზოდიმეის ნაწილებში, შეიძლება ტელეფონის ახმარები. საბჭომ გამოაცხადა თანხმობა და დადგინა, რომ ყოველ წელი, თუ კი ქუთაისში გაიშა-თება ტელეფონი, შეიტანოს თავის ხარჯთ-ადრინგებაში შეიძლება ტელეფონის ახმარების ხარჯი.

უნდა ითქვას, რომ ქადაქის გამგეობამ 1894 წლიდან დაწესებული რამდენიმეჯერ აღსდრ კითხვა დაკუგზავნა თხოვნა სათანადო მთავრობას ქუთაისში ტელეფონის გამართვის შესახებ, მაგრამ სულ უარი მოსდიოდა და ამ უკანასკნელ დღეებშიაც უარი მიიღო.

განსილულ იქმნა ამავე კრებაზე გამგეობის მოხსენება სარცხელ ნახის შესახებ; საბჭომ მიიღო გამგეობის მოხსენება და დაადგინა: გირგანქა სარცხელ 11 და 10 კაზ.

დანარჩენი თხოვნები დახმარების შესახებ საბჭომ დასტოვა უუწყრადებოდ ქადაქის სიღარიბის გამო.

დ. პ.

სოხუში. გვიანს, 6 მარტს, სოხუშის სტენის მოყვარულთაგან წარმოდგენა იყო გამართული საქადაქო კლუბის დარბაზში კნ. ტერეზია შერვაშიძის თაოსნობით ქართულთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების სასარგებლოდ.

წარმოდგენეს „დაძმა“. დრამა ვალ. გუნიასი და „უბედური დღე“ ვოდვეილი—ბაღანიაძისა. ამ წარმოდგენამ ნათლად დაგვანახა უნარი და ნიჭი ჩვენის სტენის მოყვარეთა. მათ, გარდა რაფების შესწავლისა, თათონ მოუხდათ სტენის მოწყობა, სკამების შოვნა და სხვა. ამისათვის მოსალოდნელი იყო დაქსენულნი მოყვარულნი ისუსტებდნენ წარმოდგენაში, მაგრამ ეს ასე არ მოხდა. წარმოდგენამ საკმაოდ მოწონება ჩაიარა.

განსაკუთრებით კარგი იყო ვოდვეილი „უბედური დღე“, რომელშიაც ქადაქთან აგრ. ქავთარაძის მოხდენილმა თამაშობამ მატრანაის როლში და ბ-ნ პედაიშვილმა უბოის როლში ბევრი აცინა საზოგადოება: წარმოდგენის შემდეგ გაიმართა ლექსური და ნასიამოვნებო საზოგადოება და ის 3 საათზე დაშალა. დიდი მაღლობის დროს: გენიას ტერეზია შერვაშიძისა, რომელიც შრომას არ ჰყოფდა ამ კეთილს საქმისათვის. აგრეთვე სტენის მოყვარულნიც თავ გამოდებულის შრომისათვის. დიანსუელადც აფისეს ამ შრომას საზოგადოება, რომელიც უხვად ესწრაფა წარმოდგენებს.

არ იქნა და არა ეშველარა ჩვენი ქადაქის დასუფთავებას. ქუხებში მუხლამდე მტკერი და ნაგავი ჰქრია; ქადაქი მუდამ ქაქელი მტერის ბურუსშია გახვეული, რის გამოც კანს ცხვირი ვერ გამოუვია გარეთ. თხრილები, როგორც უფლებების, სასესა ათას გვარი უსუფთავობით, რომლის წყალობითაც ვერ ისევ ზამთარში დაიწყო ათას ნაირი ციებ-ცხელება. ახლა რომ ასეა, რა უნდა იქნეს ზაფხულში?

ქადაქის მოურავის თანამემწედ არჩეულ იქმნა აკამოვი, ნაცვლად კორტეაროვისა, რომელიც არ იქმნა დამტკიცებული.

მეკი.

დუშაბით. დიდას ღადინის შემდეგ დუშალებს ძლივს ედრსათ დუთის შემწეობით და კეთილ ხალხის დახმარებით ქალთა სამრეკლო სასწავლებელი: იგი აკურთხეს კვირას და დღეიდან მისი კარები ევლასთვის დია.

წელიწადი ფასი სწავლისათვის მანეთი, თითქმის ევლასთვის ხელმისაწვდენია და თუ მსედველბაშიაც მიავლებთ იმ გარემოებას, რომ სასწავლო ნივთები—წიგნები იქნება თუ რვეულები, —უსასიდელოა, დუშეთის საზოგადოებას მაღლობის მეტი ადრას კეთქმის რა ამ საქმის მოთავთა მიმართ. ასეთები გახლავან, მაგ.,

მდ. მის. ბერძნობილი, მასთან უფროსი ნაშემწე ფილიპისას ძე გისკარამილი, აბ. იაშვილი, თ. ტყეშელაშვილი, შიგ. შვილი და სხ. წერხი სასწავლო მიზნებისა, რომელთა შედგენილობით ხანის გამგეობამ უსასიდელო დაუთმო სასწავლო შენობა და გარდაწვევტილი ჯამაგირი და გინეს მასწავლებელ ქალისთვის.

ამ ახლო მომავალში ადგილობრივი ლიგენიას ამირაბს სახალხო კითხვები თოს განსვენებულის მგონის რაფიელის დის სასარგებლოდ.

აქ მშენიერი ამინდი დგას, გირანსუელ ზიბო უჩანს; თუ ბოლომდის ასე გასტანს, რი გლეხ-კაცობა, ადრე ზედი-ზედ დასტეკს ზურგს გაიშვრებს.

განა.

სალამოს დეპეშები

9 მარტი.

პამბაზარში. გამოცხადდა საავადლო დადგენილება პეტერბურგის ქალ უფროსისა:

„მუხლი 1-ლი. ხალხის ყრილობა და ბა ქუჩებზე, მოედნებზე, ბაღებში და საზოგადო ადგილებში სათანადოდ არ მოქმედოდა აკრძალულია, როგორც წინა დგენი წესიერებისა და მშვიდობიანობის მუხ. მე-2. როდესაც ქუჩებში უწყრ მოხდება, გარეშე პირთ აკრძალულია თავის მოყრა პირველ მუხლში აღნიშნულ ადგილებზე.

მუხლი მე-3. ზემოხსენებული ყრილობა და კრებანი და აგრეთვე გარეშე პირთ ვალენი არიან დიშაღონენ პოლიციის ველ მოთხოვნისათანავე.

მუხლი მე-4. ვინც ამ დადგენილებას არღვევს, მას ადმინისტრაციული წესი ესაჯება 3 თვემდე დაპატიმრება, ან გზადებთ ჯარიმა 500 მანეთამდე.

მუხლი მე-5. ეს დადგენილება ძალაში შედის მისის გამოცხადების დღიდან შეეცება სატატო ქალაქებსა და მისს მოგებს“.

ოდესსა. თბილი ამინდი დადგა. დღისითო 10⁰-მდინ აღის, ხერხონისა და სარაბიის გუბერნიების სამხრეთ ნაწილს შეუდგენენ თესვას. ოდესის მახრამი სარაბიას. მოსავლისა დიდი იმედი აქვთ დგან ზამთარში დიდი თოვლი იყო და საკმარისად გაიჟღენთა. შემოდგომის თესი ამწვანდა. შარშანდელ მოუსავლო დაზარალებულ გლეხებს ერობა აღსესხს თესლის შესაძენად.

ლონდონი. საუტგამპტონიდან დეტ იტუბინებიან, რომ ექიმებმა ნეტლმდომ გემ „სიმლაზე“ აღმოაჩინეს კაცი შავი კირით ავადმყოფი. ავადმყოფი საავადმყოფოში დააწვინეს, ხოლო ვინც ავადმყოფს გაჰკარებია, განაცალკა გემი „სიმლა“ ენლახან მოვიდა კაბა და თან მოიყვანა დიდძალი დოვრდო ჯარის კაცები.

რედაქტორი

ა. ჯეონია.

გამომცემი

ა. ჯეონია.

განცხადება

კავკასიის სასოფლო-სამეურნეო საზოგადოების სადგომში იყიდება ცელულოზური

აბრეშუმის ჭიის თეს

ფრანგული, იტალიური და ბადდა

ჯიშისა.

კავკასიის სასოფლო-სამეურნეო საზოგადოების სადგომში

იყიდება ხეხილი.

ვაშლი, მსხალი, ალუბალი, ნიგოზი და მი საუკეთესო ჯიშისა.